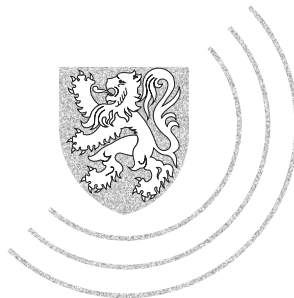

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

6 december 2001

ONTWERP VAN DECREET

houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002

VOORSTEL VAN DECREET

– van mevrouw Sonja Becq c.s. –

houdende wijziging van de successierechten voor zorgkinderen

VERSLAG

**namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
uitgebracht door de heer Frans De Cock**

**(Hoofdstuk I – Algemeen ; Hoofdstuk IIIbis – Watervang ;
Hoofdstuk VII – Financiën ; Hoofdstuk XV – Slotbepaling)**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Marc van den Abeelen.

Vaste leden :

mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, de heren Johan De Roo, Erik Matthijs, Eric Van Rompuy ;

de heren Frans De Cock, André Denys, Stefaan Platteau, Marc van den Abeelen ;

de heren Mathieu Boutsen, Herman De Reuse, Roland Van Goethem ;

de heren Lucien Suykens, Bruno Tobback ;

de heer Ludo Sannen ;

de heer Chris Vandenbroeke.

Plaatsvervangers :

de heren Gerald Kindermans Boudewijn Laloo, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heer Johan Weyts ;

de heren Freddy Feytons, Marino Keulen, Jul Van Aperen, Francis Vermeiren ;

mevrouw Hilde De Lobel, de heren Jean Geraerts, Christian Verougstraete ;

de heren Gilbert Bossuyt, Guy Swennen ;

de heer Jos Geysels ;

de heer André-Emiel Bogaert ;

*Zie :***865** (2000-2001)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet
- Nr. 2 : Verslag van het Rekenhof
- Nrs. 3 tot 10 : Amendementen
- Nr. 11 : Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid
- Nr. 12 : Verslag namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
- Nr. 13 : Verslag namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden
- Nr. 14 : Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport

*Zie ook :***793** (2000-2001)

- Nr. 1 : Voorstel van decreet

DAMES EN HEREN,

Uw Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting onderzocht op 13, 22, 27 en 29 november en 6 december 2001 samen met de ontwerpen van decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2002 en de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2002, het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002 (*Parl. St. VI. Parl. 2001-02, nr. 865/1*).

Aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting werden ter bespreking de hoofdstukken I : Algemeen, VII : Financiën en XV : Slotbepaling toegewezen.

A. HOOFDSTUK I : Algemeen

Bij dit artikel 1 en hoofdstuk I worden geen opmerkingen geformuleerd.

Artikel 1 en hoofdstuk I : Algemeen worden aangenomen met 8 stemmen tegen 7.

B. HOOFDSTUK IIIbis : Watervang

Door de heren Lucien Suykens, Frans De Cock, André-Emiel Bogaert en Ludo Sannen wordt een amendement nr. 28 (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 865/10*) ingediend dat ertoe strekt een hoofdstuk IIIbis (nieuw) in te voegen, bestaande uit de invoering van een nieuw artikel 36bis, dat luidt als volgt :

"HOOFDSTUK IIIbis

Watervang

Artikel 36bis

In artikel 83, § 2 en § 5, van het decreet van 21 december 1990 houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991 worden de in Belgische franken uitgedrukte bedragen die in de tweede kolom van onderstaande tabel worden vermeld vervangen door de in euro uitgedrukte bedragen, vermeld, in de derde kolom van onderstaande tabel :

<i>Art. 83</i>	<i>BEF</i>	<i>EUR</i>
<i>§ 2</i>	<i>1,750</i>	<i>0,043381</i>
	<i>1,015</i>	<i>0,025161</i>
	<i>0,510</i>	<i>0,012643</i>
	<i>0,096</i>	<i>0,002380</i>
<i>§ 5</i>	<i>5000</i>	<i>125</i>

".

In de verantwoording wordt gesteld dat met toepassing van het decreet van 14 juli 1998 betreffende de euro een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering tot wijziging van het decreet van 21 december 1990 houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991 werd opgesteld. Als rechtsgrond voor dit besluit van de Vlaamse regering werd verwezen naar artikel 11 van het decreet van 14 juli 1998 betreffende de euro, waarbij de Vlaamse regering wordt "gemachtigd om alle in het kader van dit decreet en de Europese regelgeving betreffende de invoering van de euro noodzakelijke maatregelen te treffen, met inbegrip van het nemen van de nodige overgangsmaatregelen en het aanbrengen van wijzigingen aan de bestaande decreten en de respectieve uitvoeringsbesluiten" (artikel 11, eerste lid).

Het ontwerp van besluit van de Vlaamse regering voorzag in het vastleggen van de in euro uitgedrukte bedragen ter vervanging van de bedragen in Belgische frank en dit in artikel 83 van het decreet van 21 december 1990 houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991.

Het advies van de Raad van State werd gevraagd bij toepassing van artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State met verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd door de omstandigheid dat met het oog op de invoering van de euro op 1 januari 2002 de bestaande regelgeving tijdig moet worden aangepast om een vlotte doorgang mogelijk te maken.

Het advies van de Raad van State nummer 32.538/3 van 20 november 2001 stelt onder meer "dat het ontworpen besluit de grenzen van de bij artikel 11 van het decreet van 14 juli 1998 verleende machtiging te buiten gaat, of m.a.w. dat er voor het ontwerp geen rechtsgrond is" en dat de in het ontwerp bedoelde aanpassingen bij decreet dienen aangebracht te worden.

De Raad van State motiveert zijn advies door te stellen dat "zo het weliswaar nuttig is om, naar aanleiding van de invoering van de euro, in de regelgeving de bedragen in frank te vervangen door de bedragen in euro, het daarentegen voor de toepassing en de uitvoering van de Europese verordeningen niet "noodzakelijk" is om in een dergelijke vervanging te voorzien", voorts "Daarbij worden de bedragen in euro afgerond tot een rond bedrag (zgn. "transparantieafronding")" en voorts "De omzetting in euro gebeurt dus van rechtswege, zonder dat een optreden van de betrokken nationale overheid vereist is."

Er is bijgevolg discussie of artikel 11 van het decreet van 14 juli 1998 betreffende de euro al dan niet rechtsgrond biedt om door middel van een besluit van de Vlaamse regering het decreet van 21 december 1990 te wijzigen.

De Raad van State baseert haar advies op het feit dat het om transparantieaf rondingen gaat en het bijgevolg niet noodzakelijk is om in een vervanging van de bedragen te voorzien.

Er dient echter opgemerkt te worden dat het hier om een vervanging van bedragen gaat die noodzakelijk is en er bijgevolg geen beroep kan gedaan worden op de automatische afrondingsregels en dat om volgende redenen.

Een automatische afronding van de bedragen vermeld in artikel 83 van het decreet van 21 december 1990 zou volgend resultaat geven :

BEF	EUR	
1,750	0,04	i.p.v. 0,043381
1,015	0,03	i.p.v. 0,025161
0,510	0,01	i.p.v. 0,012643
0,096	0	i.p.v. 0,002380
5.000	123,95	i.p.v. 125

De bovenstaande vergelijking toont aan dat bij toepassing van de automatische afrondingsregels bepaalde bedragen voor waterafname negatief beïnvloed worden, en in bepaalde gevallen zal de waterafname gratis worden, één enkele keer worden de bedragen positief beïnvloed.

De aanrekening van inkomsten uit watervangen gebeurt in schijven met degressieve tarieven. Bij de eerste schijf tot 1 miljoen m³ zouden de inkomsten verminderen met 8%. Bij de tweede schijf, tussen 1.000.000 m³ en 9.999.999 m³, zouden de inkomsten met 19% verhogen. Bij de derde schijf, tussen 10.000.000 m³ en 99.999.999 m³, zouden de inkom-

sten verminderen met 21% en bij de vierde schijf, boven 99.999.999 m³ verminderen de inkomsten met 100% doordat het tarief, afgerond tot op 1 eurocent, herleid wordt tot 0,00 euro.

Dat de waterafname in veel gevallen, nl. voor de schijf boven 99.999.999 m³, kosteloos zou worden kan wildgroei in de waterafname teweeg brengen en is zowel vanuit milieustandpunt als vanuit economisch oogpunt niet aanvaardbaar.

Het is duidelijk dat de toepassing van de algemene afrondingsregels negatieve invloed heeft op de begroting en beleidsmatig geen goed signaal geeft.

In concreto voor 2000 bedroeg de totale inkomst uit watervangen voor de administratie Waterwegen en Zeewezen 596,9 miljoen frank. Voor de afdeling Zeeschelde, die hiervan 401,1 miljoen frank ontvangt, werd berekend dat de minder inkomst door de automatische afronding van de euro op één eurocent 115,3 miljoen frank bedraagt. Via extrapolatie worden de minderontvangsten bij de andere afdelingen geraamd op 28 miljoen frank. In totaal bedraagt de minderontvangst voor de administratie Waterwegen en Zeewezen aldus 143,3 miljoen frank.

Voor de NV Zeekanaal en Watergebonden Grondbeheer wordt een meeropbrengst geraamd van 1 miljoen frank op een totaal van 300 miljoen frank. De meeste watervangen zitten hier in de tweede schijf waar de afronding zorgt voor een verhoging van het tarief.

Bij de Dienst voor de Scheepvaart wordt een minderontvangst geraamd van 24,4 miljoen frank op een totaal van 171 miljoen frank.

De totale minderontvangst voor de administratie en de Vlaamse openbare instellingen samen kan aldus geraamd worden op 166,7 miljoen frank op een geraamde ontvangst van 1.067,9 miljoen frank.

Indien niet de nodige maatregelen getroffen worden om de afrondingen door te voeren, zoals voorzien in het amendement bij het programmadecreet, heeft dit een zeer negatieve invloed op zowel de begroting van de administratie als op deze van de Dienst voor de Scheepvaart.

Daar de bedragen in euro vanaf 1 januari 2002 in werking dienen te treden wordt dit amendement ingediend, zodat de bedragen in het decreet van 21 december 1990 houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede bepalingen tot begeleiding van

de begroting 1991 nog tijdig kunnen aangepast worden.

De voorliggende begroting 2002 is gebaseerd op de huidige tarieven, afgerond volgens het voorliggende amendement. De uitvoering van de voorliggende begroting 2002 kan dus enkel indien er wordt afgeweken van de afrondingsregels bij de automatische omrekening zoals voorzien in het eurodecreet.

Artikel 36bis en hoofdstuk IIIbis worden aangenomen met 8 stemmen tegen 7.

C. HOOFDSTUK VII : Financiën

C.1. Afdeling I : Fonds Onroerende Goederen

C.1.1. Inleiding door de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening

Bij deze afdeling wordt door de heer minister geen toelichting verstrekt.

C.1.2. Bespreking

Er worden geen opmerkingen geformuleerd bij afdeling I en artikel 40.

C.1.3. Stemming

Artikel 40 en afdeling I : Fonds Onroerende Goederen worden aangenomen met 8 stemmen bij 7 onthoudingen.

C.2. Afdeling II : NV Koloniën Invest

C.2.1. Inleiding door de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening

Bij deze afdeling wordt door de heer minister geen toelichting verstrekt.

C.2.2. Bespreking

Er worden geen opmerkingen geformuleerd bij afdeling II en artikel 41.

C.2.3. Stemming

Artikel 41 en afdeling II : NV Koloniën Invest worden aangenomen met 8 stemmen bij 7 onthoudingen.

C.3. Afdeling III : Personenbelasting

C.3.1. Toelichting door minister Dirk Van Mechelen

Het decreet van 22 december 2000 houdende toekenning van een korting op de personenbelasting wordt opgeheven vanaf aanslagjaar 2002. Dit betekent dat het decreet dat vanaf aanslagjaar 2001 voorzag dat elke Vlaamse belastingplichtige die personenbelasting betaalt 2.500 Belgische frank korting krijgt op de personenbelasting wordt opgeheven vanaf het aanslagjaar 2002. Het is de bedoeling deze regeling te vervangen door het op nul brengen van het tarief van het kijk- en luistergeld. Het betekent een heroriëntering van de middelen bestemd voor belastingverlagingen én dat het bedrag inzake de belastingverlagingen wordt verdubbeld.

C.3.2. Bespreking

Er worden tijdens de bespreking van het programmadecreet 2002 geen opmerkingen aangaande dit artikel geformuleerd maar wel tijdens de algemene bespreking van de ontwerpen houdende de middelenbegroting en de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2002 (*Parl. St. VI. Parl.*, 2001-2002, nr. 15/8).

C.3.3. Stemming

Artikel 42 en afdeling III Personenbelasting worden aangenomen met 8 stemmen bij 7 onthoudingen.

C.4. Afdeling IV : Successierechten, samenbehandeling met het voorstel van decreet van mevrouw Sonja Becq c.s. houdende wijziging van

de successierechten voor zorgkinderen (*Parl. St. Vl. Parl. 2000-2001, nr. 793/1*)

*C.4.1. Inleiding door de heer Dirk Van Mechelen,
Vlaams minister van Financiën en Begroting,
Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening*

Met artikel 43 heft de Vlaamse regering een bestaande discriminatie in het Wetboek van Successierechten op.

Volgens de huidige reglementering, van toepassing in het Vlaamse Gewest, wordt een legaat dat door een stiefouder wordt gemaakt in het voordeel van een stiefkind enkel onderworpen aan het voordelige tarief rechte lijn, wanneer de biologische ouder, die met de stiefouder gehuwd is, nog in leven is. Wanneer die biologische ouder vooroverleden is, wordt dit legaat onderworpen aan het veel hogere tarief dat geldt voor verkrijgingen tussen niet-verwanten.

Met de voorliggende tekst worden alle verkrijgingen tussen stiefouders en stiefkinderen onderworpen aan het voordelige tarief rechte lijn, ongeacht of de biologische ouder nog in leven is.

De Vlaamse regering meent ook dat de gelijkschaking tussen gehuwden en samenwonenden die vanaf 1 januari 2001 in de Vlaamse successierechten werd ingevoerd, verder moet doorgetrokken worden. Zo kunnen de stiefouder en de biologische ouder zowel gehuwd als samenwonend zijn. Dit heeft dus geen belang voor de toepassing van het tarief rechte lijn op verkrijgingen tussen stiefouders en stiefkinderen.

Volgens de huidige regelgeving worden legaten die gemaakt worden tussen uit de echt of van tafel en bed gescheiden echtgenoten onderworpen aan het tarief rechte lijn op voorwaarde dat zij gemeenschappelijke kinderen of afstammelingen hebben. De Vlaamse regering meent dat die regeling eveneens moet doorgetrokken worden naar ex-samenwonenden.

Met het artikel 44 wil de Vlaamse regering de regeling inzake de verminderingen voor kleine verkrijgingen uit nalatenschappen verbeteren en verduidelijken.

Het Wetboek der successierechten voorziet voor de nalatenschappen die vervallen in de rechte lijn een degressieve belastingvermindering, op voorwaarde dat de netto-verkrijging niet meer bedraagt dan 50.000 euro (ongeveer 2 miljoen frank).

De voorwaarde tot het bekomen van deze belastingvermindering is wel dat de verkrijgers door de wet tot de nalatenschap worden geroepen. Wanneer iemand bijvoorbeeld bij testament een legaat heeft gemaakt in voordeel van zijn kleinkind en dit kleinkind geen wettelijke roeping tot de nalatenschap heeft, dan kan dit kleinkind niet van de wettelijk voorziene rechtenvermindering genieten.

De Vlaamse regering vindt deze beperking onrechtvaardig en is daarom van oordeel dat alle verkrijgingen in rechte lijn, ongeacht of deze verkrijgingen voortvloeien uit een wettelijke of testamentaire devolutie, van dezelfde wettelijke rechtenverminderingen moeten kunnen genieten.

Dit heeft bijvoorbeeld als gevolg dat wanneer iemand een levensverzekering op zijn hoofd afsluit in voordeel van een kleinkind, dit kleinkind eveneens van de wettelijke rechtenvermindering inzake successierechten kan genieten.

Het is wel te verstaan dat de rechtenvermindering voor een verkrijging in rechte lijn slechts eenmaal wordt toegekend, en wel voor de rechten berekend op de totale verkrijging, bestaande uit het roerend en onroerend gedeelte. De rechtenvermindering wordt dus niet twee maal (voor beide massa's afzonderlijk) toegekend.

Ook wordt met de voorgelegde tekst duidelijk gesteld dat de rechtenvermindering ook van toepassing is op het recht van overgang bij overlijden.

Van de gelegenheid wordt ook gebruik gemaakt om de redactie van het artikel 56 van het Wetboek der Successierechten aan te passen zodat het een overzichtelijker en duidelijker geheel vormt.

*C.4.2. Inleiding door mevrouw Sonja Becq bij haar
voorstel van decreet houdende wijziging van
de successierechten voor zorgkinderen (Parl.
St. Vl. Parl. 2000-01, nr. 793/1).*

Zorgkinderen

Het voorstel van decreet houdende wijziging van de successierechten voor zorgkinderen loopt deels parallel met de regeringsvoorstellen in het programmadecreet 2002.

De invalshoek is dat in nieuw samengestelde gezinnen relaties van zorg en afhankelijkheid bestaan tussen mensen, zelfs al is daar geen wettelijke afstammingsband en zelfs al gaat het niet om gemeenschappelijke kinderen (hierop slaat het voorstel van de regering). Immers, bij zorgrelaties met

ouders of opvoeders die niet de biologische ouders zijn die aan de kinderen bepaalde voordelen willen laten toekomen via testament vallen deze zorgkinderen onder het tarief derden.

Een anomalie die al langer bekend was, was de problematiek van de stiefkinderen. Wij komen hieraan tegemoet via ons voorstel. Ook door de regering wordt een regeling voorzien in het programmadecreet 2002. De wettige ouder moest nog in leven zijn bij het openvallen van de nalatenschap opdat het stiefkind van de stiefouder kon erven onder het tarief in rechte lijn. Was dit niet het geval dan werd men beschouwd als derden.

Zonder te raken aan het wettelijk erfrecht en het vrije beschikkingsrecht van de erflater moet het mogelijk gemaakt worden dat zorgkinderen niet langer als derden beschouwd worden in het succesierecht.

Om dit verlaagd tarief zowel mogelijk te maken voor een legaat van de ouder naar het kind, als van het kind naar de ouder, spreekt de indienster van een duurzame emotioneel-affectieve zorgrelatie. Het gaat hierbij niet alleen om mensen die gehuwd zijn of samenwonen met gemeenschappelijke kinderen maar ook om niet-gemeenschappelijke kinderen. Deze optie is niet voorzien in het programmadecreet.

De twee voorwaarden die als weerlegbaar vermoeden van het bestaan van de zorgrelatie moeten zijn vervuld in het voorstel van decreet zijn :

- een gezamenlijke domiciliëring gedurende minstens één ononderbroken jaar, te bewijzen door een uittreksel uit het bevolkingregister (voorwaarde die thans ook geldt voor samenwoners) ;
- ofwel het verkrijgen van kindergeld of wezen-toelage voor de minderjarige of het gezamenlijk ingeschreven zijn in éénzelfde ziekenboekje.

De indienster benadrukt dat het hier dus niet om stiefkinderen of kinderen uit een nieuwe samenwonerrelatie hoeft te gaan (ook kinderen die geen wettelijke afstammingsband hebben worden beoogd) én dat het kind minderjarig moet zijn op het moment dat de zorgrelatie wordt aangevat.

Naar vlakke tarifiering in de zijlijn

Een tweede belangrijk element van het voorstel van decreet betreft het voorstel om de vigerende progressieve tarifiering toepasselijk op broers en

zussen enerzijds en toepasselijk op anderen anderzijds te vervangen door vlakke tarieven (respectievelijk 35 % voor het tarief toepasselijk op broers en zusters en 45 % voor alle anderen) wat ook de hoogte van het erfdeel is.

C.4.3. Artikelsgewijze bespreking

Artikel 43

In toepassing van artikel 55, 4°, van het reglement wordt de tekst opgenomen in het programmadecreet als basis van de artikelsgewijze bespreking genomen. Hierop dient mevrouw Sonja Becq c.s. haar voorstel in als amendementen op de desbetreffende artikelen uit het programmadecreet.

Mevrouw Becq stelt dat in relaties waarbij men iemand verzorgt of verzorgd wordt de CD&V-fractie geen wijziging wenst van het erfrecht. Ze wil de mogelijkheid invoeren dat als er testamentaire beschikkingen worden gemaakt, eventueel ook de zorgrelaties worden onderworpen aan de tarieven van het erfrecht tussen ouders en kinderen. Op dit moment worden ze ten opzichte van mekaar als derden beschouwd.

Dezelfde redenering wordt ten dele gevolgd door de regering in gevallen van wat zij de relatie tussen stiefouder en stiefkind noemen en in relaties van mensen die samenwonen. Toch verschilt de CD&V-fractie op een aantal punten van mening met de Vlaamse regering. Een aantal formuleringen van artikel 43 zijn onduidelijk.

De regering stelt in artikel 43, eerste lid, dat er een gelijkschakeling is in de rechte lijn tussen stiefouders en stiefkinderen. Dat is ook het standpunt van de CD&V-fractie. De fractie heeft wel problemen met de gebruikte term. In het courante taalgebruik is er een definitie over stiefkinderen en -ouders. In de bestaande wetgeving heeft de sprekerster de terminologie echter nergens teruggevonden. Notarissen hebben wel een gebruikelijke definitie. Nu wil de regering de termen in de wetgeving invoeren. De omschrijving moet dan ook duidelijk zijn. Daarom stelt mevrouw Sonja Becq de formulering vanuit haar fractie voor.

Minister *Dirk Van Mechelen* antwoordt dat de door de Vlaamse regering gebruikte definitie in Van Dale staat.

Mevrouw *Sonja Becq* antwoordt dat wanneer het gaat om wetgeving inzake belastingen of successierechten, er moeilijke discussies volgen wat precieze en duidelijke formulering nodig maakt. Indien dit niet gebeurt, zou de administratie wel eens een interpretatie kunnen geven die niet bedoeld was.

Minister *Dirk Van Mechelen* stipt aan dat de Raad van State hierover in zijn advies geen opmerkingen heeft gemaakt. De formulering is duidelijk.

Mevrouw *Sonja Becq* blijft erbij dat de definitie beter kan. Soms wordt in het voorliggende artikel gedefinieerd wat samenwonen is en soms niet. Daarvoor grijpt men toch ook niet terug naar Van Dale.

De tweede situatie die wordt voorgesteld in artikel 43, eerste lid, is de verkrijging tussen kinderen van een persoon die met de erflater samenwoont en de erflater. De voorgestelde tekst van artikel 43, eerste lid, omschrijft niet wat het samenwonen moet inhouden. Gaat het om de definitie van het wettelijk samenwonen zoals ze staat opgenomen in het Burgerlijk Wetboek, of zoals ze geldt in wetgeving over successierechten?

In de derde beoogde situatie in artikel 43, eerste lid, geeft de Vlaamse regering wel een heel strikte definiëring van wat samenwonen inhoudt. In de derde situatie gaat het over verkrijging tussen personen die met een ouder van de erflater samenwonen en de erflater zelf. De Vlaamse regering stelt voor dat men op de dag van het overlijden wettelijk moet samenwonen. Dus : als de ouder en de stiefouder van het zorgkind willen erven, dan wordt verondersteld dat ze samenwonen op het moment van het openvallen van de nalatenschap. Als de wettelijke ouder al vooroverleden is, is het niet mogelijk daarvan te erven. Als het koppel uit elkaar is omdat een van de partners in een rusthuis verblijft en de andere nog thuis is, dan blijft het verstoken van de mogelijkheid tot erven zoals hier wordt bedoeld. Mevrouw *Sonja Becq* denkt niet dat dat de bedoeling is. Toch gaat het om een courant probleem.

Mevrouw *Sonja Becq* vreest dat hierdoor een nieuwe discriminatie wordt ingevoerd, terwijl het de bedoeling was discriminatie af te schaffen. Mevrouw *Sonja Becq* doelt op wettige kinderen en kinderen die te maken hebben met een stiefouder door een tweede huwelijk van de wettelijke ouder of door een situatie van samenwonen.

Er is echter nog een kwestie die de spreker wil aanraken, namelijk die van legaten of daarmee ge-

lijkgestelde verkrijgingen tussen personen die zijn verbonden door een zorgrelatie in de enge zin van het woord. Het gaat in de voorgestelde omschrijving niet om een ongebreideld aantal situaties.

In de Kamer van Volksvertegenwoordigers pleiten Agalev en sp.a heel uitdrukkelijk voor het homohuwelijk en het mogelijk maken van een afstammingsrelatie binnen een dergelijk huwelijk. Volgens de huidige regeling vallen homokoppels immers uit de boot, omdat er geen wettelijke afstammingsrelatie mogelijk is ten aanzien van de medeouders. In de praktijk is het niet mogelijk dat de ene partner in een homokoppel samen met de andere partner een kind adopteert. Slechts één van de partners kan een kind adopteren. Ook de federale regelgeving voorziet hiervoor niet in een regeling. Indien er dus een zorgsituatie bestaat, waarin twee ouders van hetzelfde geslacht gedurende jaren zorgen voor de kinderen, samen een familiale en financiële band opbouwen en de kinderen later via testament willen begunstigen, dan vallen die kinderen volgens deze regeling uit de boot. De CD&V-fractie vindt dat het beschikbaar gedeelte, van de mede-ouder, zou kunnen toekomen aan dat adoptief kind van de andere ouder, terwijl er geen juridische band is met de andere ouder. Daarmee wordt niemand geschaad.

Mevrouw *Sonja Becq* heeft het zojuist gehad over homokoppels, maar kan ook een ander voorbeeld geven dat voor problemen zorgt. Stel dat beide ouders omkomen in een vliegtuigcrash, en dat een zus van één van de ouders de achtergebleven kinderen bij haar neemt zonder die te adopteren. Zij heeft de voogdij en zorgt jarenlang voor de kinderen. Als die zus na haar overlijden via een legaat de verdere zorgen voor de kinderen wenst te garanderen, dan wordt zij beschouwd als een vreemde en betalen de zorgkinderen het hoogste tarief.

De spreker herinnert bovendien even aan de situatie van pleegouders. Die zorgen ook voor de kinderen zonder dat er een echt pleegouderstatuut bestaat. De kinderen blijven een band houden met de echte ouders. Als de pleegouders na hun overlijden echter iets willen nalaten aan die kinderen, vallen zij onder de 45- of 65-percentregeling, al naargelang het inkomen. Mevrouw *Becq* meent dat er in de mate van het mogelijke ook voor die gevallen een sluitende regeling zou moeten komen.

1. Niemand is gebaat bij misbruiken. Daarom hebben mevrouw *Sonja Becq* en de heren *Erik Matthijs* en *Johan De Roo* zich in dit amendement nr. 29 (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 865/10*) een beetje beperkt. Het amendement laat niet toe dat

met alle middelen van recht de zorgrelatie kan worden bewezen. De indieners hebben geprobeerd dit te beperken door enkele voorwaarden te stellen.

De zorgrelatie moet bestaan op het ogenblik dat het kind minderjarig is. Dit betekent dat iemand van 65 jaar geen zorgrelatie met een meerderjarige kan uitbouwen. Bovendien moeten 'zorgouder' en 'zorgkind' gedurende minstens één ononderbroken jaar samenwonen. Dit betekent dat ze hun domiciliëring door middel van een uittreksel uit het bevolkingsregister moeten kunnen aantonen voor die termijn. In dit verband verwijst de spreker graag naar de bestaande regeling voor de samenwonenden.

Bovendien bieden de gezamenlijke inschrijving en het ontvangen van kindergeld of van wezentoelage een bijkomende voor het bestaan van de zorgrelatie. Indien de kinderen zijn ingeschreven bij het ziekenfonds van de zorgouder en ter zijnen laste vallen, is er sprake van een weerlegbaar vermoeden van het bestaan van een zorgrelatie. Dit betekent uiteraard dat de administratie bereid moet zijn om dit na te gaan en eventueel te weerleggen.

Procedurediscussie

De heer *André Denys* zou toch even willen opmerken dat dit amendement hem enigszins verrast. Aangezien hij dacht dat het hier voornamelijk over het programmadecreet en de begroting zou gaan, is hij helemaal niet voorbereid om deze materie te behandelen. Hij zou in dit verband graag eens de mening horen van de leden van zijn fractie die in de commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen zetelen.

De heer *André Denys* kan goed begrijpen dat dit amendement een budgettaire repercussie heeft. De commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting zou dit beter als een afzonderlijk voorstel van decreet behandelen. Dit hoeft trouwens niet zoveel tijd te kosten.

De commissieleden moeten de kans krijgen om zich voor te bereiden. De spreker kan dit debat zonder enige voorbereiding niet volgen.

De heer *André Denys* wil er trouwens op wijzen dat de Vlaamse regering in het programmadecreet al een belangrijke stap heeft gezet ten aanzien van de stiefkinderen. De commissie moet dit verder onderzoeken vooraleer hier door middel van een amendement op een programmadecreet verdere uitspraken over te doen.

De heer *Ludo Sannen* wil er toch even op wijzen dat mevrouw *Sonja Becq* haar voorstel van decreet al bij het begin van de bespreking van het programmadecreet heeft toegelicht. Dat de commissieleden misschien onvoldoende zijn voorbereid, betekent niet dat ze dit voorstel overboord mogen gooien.

De heer *André Denys* ontkent dit voorstel overboord te willen gooien. Hij wil gerust een duidelijke afspraak maken om het na de begrotingsbesprekingen in de bevoegde commissie te behandelen. Hij is hiervoor momenteel onvoldoende voorbereid.

Mevrouw *Sonja Becq* apprecieert dat de heer *André Denys* dit onderwerp op een ernstige manier wil opvolgen. Ze wil er echter op wijzen dat dit voorstel van decreet al voor het zomerreces werd ingediend. Toen heeft mevrouw *Becq* alle partijen uitgenodigd om dit voorstek te bekijken en desgevallend mee te ondertekenen. Agalev heeft laten weten daar eventueel toe bereid te zijn. Nadien verklaarde de minister-president in de Septemberverklaring dat de regering iets wou doen voor stiefkinderen. Nog later stelden we vast dat een aantal bepalingen in het programmadecreet daarop inspelen, maar dan erg onduidelijk en ook onvolledig.

Tijdens de bespreking in de commissie heeft iedereen zijn standpunten kunnen toelichten. Men vroeg ons amendementen in te dienen op het programmadecreet. We waren daartoe bereid, maar de bespreking ervan is vorige week uitgesteld. Wil men de bespreking uitstellen, dan moeten ook de bepalingen hieromtrent uit het programmadecreet worden gelicht om ze te agenderen op de eerstvolgende vergadering van de commissie na de begrotingsbesprekingen.

De heer *Johan De Roo* meent dat hoewel in het programmadecreet artikelen zijn opgenomen die daar betrekking op hebben en na de toelichting is besloten om dat via amendementen aan te passen, het toch logisch zou zijn om dit in een afzonderlijk voorstel of ontwerp van decreet op te nemen. Het voorstel van decreet van 3 juli moet dan hiermee in samenbehandeling worden besproken.

De voorstellen van mevrouw *Sonja Becq* zijn rechtvaardig. De mensen hebben recht op een correcte behandeling via de wetgeving op de successierechten. Dit is een complexe zaak, en we moeten de komende maanden de tijd nemen om dat grondig te bespreken.

De heer *Ludo Sannen* merkt op dat via de regeling uitgewerkt in dit programmadecreet een oplossing wordt geboden voor de stiefkinderen. Er moet echter ook een oplossing worden gezocht voor de zorgkinderen in het algemeen. De vraag is hoe de term zorgkind wordt gedefinieerd. Mevrouw Becq heeft een goede aanzet gegeven. De budgettaire consequentie is echter onvoldoende ingeschat. Mevrouw Sonja Becq en de heer Johan De Roo hebben gelijk. Dat ene punt moet uit het programmadecreet worden gelicht en alles moet samen worden behandeld. Er werd reeds een decreet ingediend dat de successierechten voor samenwonenden behandelt. Men wist toen dat er nog correcties moesten worden aangebracht. Het tweede voorstel van decreet van de heer Swennen kwam hieraan tegemoet.

We weten dat er voor stiefkinderen een onrechtvaardige situatie bestaat. Als het budgettair wordt ingecalculeerd en goed gedefinieerd, is er geen reden om aan deze groep rechten te onthouden, alleen maar omdat het juridisch mooier oogt. De eigen dynamiek mag geen reden zijn om aan stiefkinderen het recht te ontfemen om nu al rechtvaardiger te worden behandeld. Hetgeen nu in het programmadecreet staat, wenst de spreker erin te houden. Zijn fractie wil over de amendementen eveneens nu debatteren en stemmen. Alle fracties zijn het erover eens om voor deze groep kinderen een oplossing te zoeken. Als de VLD voorstelt om dit later opnieuw te bekijken, is dit misschien de goede weg.

Minister *Dirk Van Mechelen* stelt dat over de artikelen 43 en 44, die de verhouding tussen stiefkinderen en -ouders ten aanzien van de al dan niet overleden biologische ouders regelt, een ruime consensus bestaat. De discriminatie terzake wordt opgeheven. De amendementen die mevrouw Sonja Becq voorstelt, hebben betrekking op een verdere verlaging van successierechten. De regering vraagt hierover verder onderzoek.

Mevrouw *Sonja Becq* wil aangaande het amendement nr. 29 over de zorgrelatie op korte termijn met de meerderheid overleggen.

De heer *André Denys* sluit zich aan bij de woorden van de heer Ludo Sannen. Hij wil dit in de eerste helft van januari in de commissie bespreken. Dan kan men zich voldoende voorbereiden. De heer Denys vraagt aan mevrouw Becq om dit niet ter stemming voor te leggen en het bij de eerste commissievergadering van januari te bespreken.

Mevrouw *Sonja Becq* noteert het engagement omtrent de zorgkinderen. Daarop trekken de indieners trekken hun amendement nr. 29 in.

2. Het amendement nr. 30 (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 865/10*) van mevrouw Sonja Becq en de heren Erik Matthijs en Johan de Roo handelt over de zorgrelatie tussen stiefouder en - kind of tussen gehuwden. Als het om stiefouders en -kinderen gaat, hoeven ze niet samen te wonen op het moment dat een van de betrokkenen overlijdt. Een ouder kan vroeger overlijden of kan op dat ogenblik in een rusthuis verblijven. We moeten discriminaties vermijden. Volgens mevrouw Sonja Becq zou deze regeling geenszins tot veel misbruik leiden.

Mevrouw Sonja Becq wenst het amendement ter stemming voor te leggen omdat het tegemoet komt aan de situatie waarbij samenwonende partners uit mekaar zijn omwille van een vooroverlijden of verblijf in een rusthuis. Daaraan wordt niet tegemoet gekomen door het voorstel van de regering. Ze vermoedt niet dat dit de bedoeling is.

Minister Dirk Van Mechelen vraagt dit amendement te verwerpen omdat hierdoor een nieuwe discriminatie wordt ingevoerd. In artikel 50, 2° van het amendement staat : "waarmee de overleden ouder gehuwd was of samenwoonde". Hier wordt het vooroverlijden van de biologische ouder verondersteld. Dit kan niet de bedoeling zijn.

De heer Ludo Sannen stipt aan dat de afspraak luidt dat we het amendement over de zorgkinderen zullen behandelen in de eerste helft van januari.

Amendement nr. 30 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

3. Artikel 43 ongewijzigd aangenomen met 8 stemmen bij 7 onthoudingen.

Artikel 44

1. Door mevrouw Sonja Becq en de heren Erik Matthijs en Johan De Roo wordt een amendement nr. 31 (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 865/10*) ingediend, dat er toe strekt in artikel 44 in de voorgestelde tekst van artikel 56, laatste lid, op de tweede regel, het bedrag "75 EUR" vervangen door het bedrag "100 EUR". In de verantwoording wordt gesteld dat ook wordt voorgesteld om de huidige vermindering van 3.000 frank (75 euro) met 1.000 frank op te trekken (tot 100 euro).

Mevrouw Sonja Becq vraagt of de Vlaamse regering de financiële weerslag hiervan heeft berekend.

Na de opmerking van minister Dirk Van Mechelen dat de bedragen inzake vrijstellingen en verminderingen, wat de successierechten betreft, in het programmadecreet bij de begrotingscontrole 2001 werden aangepast naar aanleiding van de invoering van de euro, en dat de afrondingen daarbij in het overgrote gedeelte van de gevallen in het voordeel van de burger gebeurden en dus een lastenverlaging betekenden, trekken de indieners amendement nr. 31 terug.

2. Artikel 44 wordt ongewijzigd aangenomen met 8 stemmen tegen 7 aangenomen.

Artikel 44 bis (nieuw)

1. Het amendement nr. 32 (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 865/10*), voorgesteld door mevrouw Sonja Becq en de heren Erik Matthijs en Johan De Roo strekt ertoe een nieuw artikel 44bis in te voegen, dat luidt als volgt :

" Artikel 44bis

Wat het Vlaamse Gewest betreft, wordt in artikel 48 van het Wetboek der Successierechten, vervangen bij decreet van 20 december 1996, gewijzigd bij decreten van 15 april 1997, 15 juli 1997, 30 juni 2000 en 1 december 2000, Tabel II vervangen door wat volgt :

Tarief toepasselijk tussen broers en zussen : 35 %.

Tarief toepasselijk tussen anderen : 45 %."

In de verantwoording wordt gesteld dat de bestaande progressieve tarieven van toepassing in de zijlijn (en tussen zgn. anderen) worden vervangen door een vlak tarief van 35 % tussen broers en zussen en van 45% voor alle anderen (inbegrepen neven en nichten die erven van tantes of ooms). Dit wordt ingegeven door volgende elementen :

- de oorspronkelijke bedoeling van een progressief tarief is om rekening te houden met de draagkracht van de betrokkenen. Bij vererving in de zijlijn is het erfdeel dat de betrokkene ontvangt echter niet of nauwelijks gerelateerd aan de draagkracht ;

- gezien een groter aantal mogelijke begunstigen zullen de erfdelen vaak lager liggen ;

- in de zijlijn is vererving, bij gebrek aan directe descendenten, een eerder accidenteel gegeven ;

Met de eenvoud in de tarifiering wordt een positief effect beoogd naar aangifte.

Minister *Dirk Van Mechelen* wijst erop dat dit amendement een budgettaire kostprijs meebrengt die op 1,4 miljard frank wordt geraamd. Om die reden kan de regering dit amendement niet steunen.

Het amendement nr. 32 wordt hierop door de indieners ingetrokken.

2. Het amendement nr. 33 (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 865/10*) van mevrouw Sonja Becq en de heren Erik Matthijs en Johan De Roo strekt ertoe een nieuw artikel 44bis in te voegen, dat luidt als volgt : Wat het Vlaamse Gewest betreft, wordt artikel 52² van hetzelfde Wetboek, opgeheven."

In de verantwoording wordt gesteld dat het huidige artikel 52² een strenge regeling inhoudt voor adoptiekinderen, die niet langer strookt met het gedachtegoed achter het nieuwe artikel 50. Daarom wordt het volledige artikel 52² opgeheven. Wie beweert dat dit de poort openzet voor misbruiken, vergeet volgens de indieners van dit amendement dat op grond van artikel 48 van dit wetboek het samen ingeschreven zijn gedurende 1 jaar voor het overlijden ook een voldoende voorwaarde is voor een verlaagd tarief.

Minister *Dirk Van Mechelen* wijst erop dat wat artikel 52² betreft, met strenge regels voor adoptiekinderen, door de Vlaamse regering een afwachtende houding wordt aangenomen. Op 10 september 2001 heeft de rechtbank van eerste aanleg te Luik aan het Arbitragehof hierover een prejudiciële vraag gesteld. Artikel 52² wordt daar onderzocht. De Vlaamse regering wacht de uitspraak van het Arbitragehof af om de decreetgeving aan te passen.

Het amendement nr. 32 wordt na de toelichting van de minister ingetrokken door de indieners.

Mevrouw *Sonja Becq* wil het thema van de adoptiekinderen in elk geval opnemen in het nieuwe voorstel van decreet. Het is immers niet altijd nodig om op het antwoord op een prejudiciële vraag te wachten. Zo is het Arbitragehof van mening dat er geen sprake is van discriminatie van

personen met een handicap van meer dan 65 jaar, maar de CD&V-fractie is een andere mening toegedaan.

Mevrouw Sonja Becq vindt de reactie van de Vlaamse regering op de amendementen een jammer zaak. Het was de juiste manier om aan deze verschillende situaties tegemoet te komen.

3. Een amendement nr. 31 (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 865/10*), voorgesteld door mevrouw Sonja Becq en de heren Erik Matthijs en Johan De Roo, strekt ertoe een nieuw artikel 44bis toe te voegen, dat luidt als volgt :

"Wat het Vlaamse Gewest betreft, worden alle in de artikelen 48, 54bis en 56 van hetzelfde Wetboek vermelde bedragen met ingang van 1 januari 2002, driejaarlijks herzien op basis van de evolutie van het indexcijfer van de consumptieprijzen."

In de verantwoording wordt gesteld dat de indieners het aangewezen achten, net zoals ook voor de belastingschalen, de in dit decreet vastgelegde bedragen te indexeren.

Mevrouw *Sonja Becq* vraagt of ook voor dit amendement de budgettaire weerslag werd berekend.

Minister *Dirk Van Mechelen* antwoordt ontkenkend.

Het amendement nr. 34 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 7.

4. Door de heren Marc van den Abeelen, Bruno Tobback, Ludo Sannen en Chris Vandenbroeke wordt een amendement nr. 17 (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 865/8*) ingediend, dat ertoe strekt een nieuw artikel 44bis in te voegen, dat luidt als volgt :

"Artikel 31 van het decreet van 6 juli 2001 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2001 wordt ingetrokken."

In de verantwoording wordt gesteld dat artikel 31 van het decreet van 6 juli 2001 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2001 artikel 60bis, § 9, van het Wetboek der successierechten wijzigt.

De woorden "Onder de nettowaarde verstaan ..." werden hierbij vervangen door de woorden "Onder de netto-waarde van de nalatenschap wordt verstaan...".

Na overleg met de bevoegde administratie gelast met de invordering, is gebleken dat deze bepaling onduidelijkheid kan scheppen over de precieze draagwijdte en de toepassing van het artikel 60bis van het wetboek der successierechten.

Daarom is het aangewezen deze bepaling "ex tunc en ab initio" in te trekken.

Minister *Dirk Van Mechelen* voegt eraan toe dat het een technische correctie betreft met betrekking tot de schuldafrekening in de nalatenschappen van familiale ondernemingen. Dit wordt geschrapt omwille van een onduidelijkheid bij de inningsdiensten.

Het amendement nr. 17 wordt eenparig aangenomen met 15 stemmen en wordt voor hernummering artikel 44bis.

C.4.4. Stemming over afdeling IV Successierechten

Afdeling IV Successierechten wordt aangenomen met 12 stemmen tegen 3 onthoudingen.

D. HOOFDSTUK XV : Slotbepaling

Over hoofdstuk XV : Slotbepaling is er een legistiek advies van de legistieke cel van het algemeen secretariaat van het Vlaams Parlement.

Deze stelt voor artikel 69 te herformuleren als volgt :

"Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2002, met uitzondering van de artikelen 5, 6 en 9, 3°, die uitwerking hebben met ingang van 1 januari 2001.

Deze technische opmerking wordt eenparig met 14 stemmen aangenomen.

Het aldus aangepaste artikel 69 en hoofdstuk XV : Slotbepaling wordt met 8 stemmen bij 7 onthoudingen aangenomen.

De verslaggevers,

De voorzitter,

Frans DE COCK

Marc VAN DEN ABELEN